

במה להגות תורה,
מדע והתיישבות
בשיתוף יש"ע שלנו

בעלי יקב פסגות העניק
למזכיר המדינה האמריקאי
מייק פומפאו מטבע עתיק
בעת ביקורו בשבוע שעבר
ביקב שבנימין

פרשת ויצא | 1802
י"ב כסליו תשפ"א | 28.11.2020

ישיע
יחידה שומרון וחבל עזה
מועצת יש"ע

תנועת ההתיישבות
אמנה

צמת
צומת צוותי מדע ותורה (ע"ר)

שבת בשבתו

קרדיט: דוברות בנימין

8

אין ויתור בעולם כלל
נהר יוצא מעדן

7

אם פונדקאית או ביולוגית
מדור הלכה וטכנולוגיה

6

להיות נשוי
בין מחשבה למעשה

המשימה - לשמור על קיסריה של שומרון יאיר אלמקייס, מנהל מרכז ספור ולימוד שומרון

ובתיאום עם מרכז ספור ולימוד שומרון. אמנם רובם של הממצאים הם בשטח האתר הארכיאולוגי, אך חלק לא מבוטל נמצא גם בתוככי הכפר סבסטיה הסמוך. בהסכמי אוסלו קיבל האתר הכרה רשמית כאחד מהאתרים החשובים ביותר לצד הישראלי, אך יחד עם זאת חלקים ממנו נמסרו לידי אחריותה של הרשות הפלסטינית.

בשנים האחרונות החלה הרש"פ בפיתוח אתרים ארכיאולוגיים כחלק מעיצוב ערכי המורשת והתרבות, פעמים רבות תוך מחיקה מכוונת של ההיסטוריה הישראלית. בשל חשיבותה הרבה, נבחרה שומרון לאחד מאתרי הדגל של הרש"פ, אשר מנצלת את אחריותה ואת אוזלת היד הישראלית כדי לבצע עבודות פיתוח מאסיביות תוך פגיעה משמעותית בשרידים בשטח. חלקו של האתר שבשליטה ישראלית, נמצא במצב מזוהם למדי וחשוף כל העת לשוד מצד ערביי הכפרים אשר מציעים את מרכולתם למבקרים באתר.

במטרה לחשוף את האתר לציבור הרחב יצאה מועצה אזורית שומרון יחד עם הארגון "שומרים על הנצח" ומרכז קטיף וצפון השומרון ביזמה של פתיחת האתר למבקרים באופן חופשי כל יום רביעי, בהדרכה של מרכז ספור ולימוד שומרון ובאישור ואבטחת צה"ל.

בשבוע הראשון להפעלת הפרויקט (18.11.2020) נחל המיזם הצלחה גדולה כשמעל ל-300 אנשים זכו לבקר בשומרון העתיקה ולראות את פסוקי התנ"ך בעיניהם. במועצה אזורית שומרון צופים כי זוהי רק יריית הפתיחה בדרך לחידוש הפעילות האתר והפיכתו לקולט קהל באופן קבוע.

פרטים והרשמה ניתן למצוא אצל מרכז ספור לימוד ושומרון המפעיל את הביקור באתר, בטל': 058-6170098 או באתר www.midshomron.org.il

בתקופה הביזאנטית מקבלת העיר חשיבות דתית גדולה כמקום מושבו של בישוף ובעיקר בשל מסורות בדבר הבאתו לקבורה של יוחנן המטביל בעיר. בתקופה זו הופכת העיר למוקד עלייה לרגל לצליינים מכל רחבי העולם.

החפירות באתר נערכו לראשונה בין השנים 1908 - 1910 ולאחר מכן גם בין השנים 1931 - 1935

קרדיט: שומרים על הנצח

החפירות, שנערכו בקנה מידה נרחב מאוד, חשפו שרידים מרשימים ובהם: ארמון מלכי ישראל (המבנה המפואר ביותר בארץ מתקופת התנ"ך) ובו אוסף שנהבים מרהיב המכונה "שנהבי שומרון", תיאטרון מפואר מתקופתו של הורדוס, רחוב עמודים, פורום ועוד. משלחת החפירות הפסיקה את עבודתה עקב פרוץ המרד הערבי הגדול בשנת 1936.

בשנת 1968 מפקד כוחות צה"ל בשטחים דאז, האלוף רחבעם זאבי (גנדי), העניק לאתר מעמד רשמי של גן לאומי מוכרז ובמהלך שנות השבעים והשמונים של המאה הקודמת האתר פעל כגן לאומי קולט קהל. בשנים האחרונות הביקורים באתר לא היו תדירים ונערכו בעיקר באירועים וימים מיוחדים

ההר עליו שוכנת שומרון העתיקה הוא למעשה חלק ממורדותיו המערביים של הר עיבל וממנו נשלט ונשקף אחד מן העמקים היפים ביותר בארץ - עמק שומרון. העיר שומרון נוסדה במאה התשיעית לפני הספירה בידי עמרי מלך ישראל כפי שמסופר בתנ"ך: **וַיִּקְוֶן אֶת הַהָר שְׁמֵרוֹן מֵאֵת שְׁמֵר בְּכַפְרִים כָּסָף וַיִּבְנוּ אֶת הַהָר וַיִּקְרָא אֶת שֵׁם הָעִיר אֲשֶׁר בָּנָה עַל שֵׁם שְׁמֵר אֲדֹנֵי הַהָר שְׁמֵרוֹן" (מלכים א', ט"ז כ"ד).**

בימיו של אחאב ומלכי ישראל שאחריו, נבנתה העיר בפאר שלא נראה כמותו בארץ ישראל עד לאותה תקופה. פאר זה בא לידי ביטוי גם בתיאורים התנ"כיים של העיר וגם בממצאים הארכיאולוגיים שנמצאו בה. בתוככי העיר התרחשו כמה מסיפורי התנ"ך המרגשים והמוכרים ביותר כגון: המצור של בן הדד על העיר מול אחאב מלך ישראל ואמירתו המפורסמת של אחאב, כאשר נזעק להגן על כבוד ישראל: "אל תהלל חוגר כמפתח..." (מלכים א' י"ט), סיפורם של ארבעת המצורעים היושבים העיר ותשועתה של העיר מהמצור.

ברחובות העיר הילכו אליהו הנביא ואלישע וניבאו את נבואות הזעם שלהם על המלכים הגדולים של בית עמרי. הושע ועמוס הוכיחו את מלכי ישראל אחריהם

על הפער החברתי בין אצולת העם לבין החקלאים הפשוטים ומהעיר הזו יצאו עשרת השבטים לגלות אשור בשנת 722 לפנה"ס על ידי סרגון השני מלך אשור.

גם לאחר חורבן וגלות ממלכת ישראל המשיכה העיר להיות מרכז שלטוני גדול במשך מאות שנים. בתקופה ההלניסטית העיר נבנתה מחדש והיוותה מרכז צבאי חשוב ביותר ממנו יצא הצבא היווני לדכא את המרד החשמונאי ברשותו של יהודה המכבי. בהמשך, נכבשה העיר על ידי יוחנן הורקנוס המלך החשמונאי. הורדוס המלך, הבנאי הגדול של הארץ, משקם את העיר, הופך אותה למרכז עירוני ענק ומפואר לכבודו של הקיסר הרומי ואף קורא את שמה של העיר לכבודו - מכאן שמה סבסטיה.

הכל בס' | מזל טוב! יש לכם ארוע?

כולם כבר תרמו לנו- לסנהג סעודת עניים
תירמו ותהיו ממששים בדרכו של הרב מרדכי אליהו זצ"ל

קרן הצדיק ע"ש רבי אריה ליון זצ"ל
שע"י תנועת מחשבת הדור
התרומות לעמותה סוכרות למס
052-5100090 | 02-6513111
הפעילות בהצלחת הרב"ג אריה שטרן שליט"א
הרב"ג דב ליאור שליט"א הרב"ג חיים דרוקמן שליט"א

הנהלה ראשית: אליעזר הלוי 14 קרית משה ירושלים
בלעדי באתר שלנו! סיפור עם הרב מרדכי אליהו זצ"ל שחידש סנהג סעודת עניים

מייסודה של הסתדרות הפועל המזרחי בא"י

// מו"ל צמח צומת צוותי מדע וטורה (ניר) // בינהול גל אורן לרנר BS // הוצאת העלון בתמיכת משרד החינוך
// עורך: שיי סימובסקי - מכון צומת, טל: 052321097 // עורך משנה: אלנתן זכריה - מועצת יש"ע
// עיצוב: סטודיו גל אורן לרנר
// לכרטיס מודעות: 054-9000871 // הפצרה: 'מקור ראשון', יוסי: 052-8908518

העלון לעילי נשמת הרב ישראל רוזן זצ"ל, מייסד מכון צומת

זמני כניסת ויציאת שבת ויצא

גולן 16:06 - 17:09
חיפה 16:06 - 17:11
תל אביב 16:15 - 17:13
ירושלים 15:59 - 17:01
באר שבע 16:18 - 17:14
אילת 16:09 - 17:16

BARKAN
היקב הישראלי המעוטב ביותר בתחרויות בין בינלאומיות

1

3

2

4

2

5

ביקור היסטורי מזכיר המדינה האמריקאי מייק פומפאו ביקר בשבוע שעבר ביקב פסגות החדש בנימין, באירוחו של יעקב ברג, הבעלים של היקב. זוהי הפעם הראשונה מאז שנת 1967, בה נציג בכיר של הממשל האמריקאי מבקר בהתיישבות ונהנה מהתוצרת המקומית במקום בו היא יוצרה. במהלך הביקור ביקב פסגות, הוענקו למזכיר המדינה מטבע עתיק שנמצא במערות גידול יין ועליו כתב עברי קדום. ברג אמר **לפומפאו** כי "המטבע הזה מסמל יותר מכל את חזרתנו הביתה לנחלת אבותינו, מקום בו אחרי 2000 שנים מגדלים שוב יהודים כרמים שנהנו מייצרים יין משובח". מזכיר המדינה פומפאו בישר על שינוי משמעותי במדיניות האמריקאית, לפיה מוצרים מיהודה, שומרון ובקעת הירדן יסווגו כ"תוצרת ישראל". ראש המועצה האזורית בנימין **ישראל גנץ**: "פומפאו ריגש אותנו בביקור ממלכתי והיסטורי שביטא את המחויבות והידידות בין ההתיישבות לבין ידידה של ישראל בארצות הברית ובממשל האמריקני. יחידות שמבוססת על היסטוריה קדומה וערכים משותפים. אנחנו מודים לממשל על עמידתו לצד טובתה של מדינת ישראל, העם היהודי וארץ הקודש". מועצת יש"ע בירכה על ההחלטה: "שנים רבות נעשתה דה-לגיטימציה לתוצרת של ההתיישבות הישראלית וההחלטה שהתקבלה היא אבן דרך חשובה במאבק בחרם הבינלאומי וב-BDS. בהחלטה זו, אומר הממשל האמריקאי כי אין מקום לארגונים אנטישמיים ואנטי-ישראליים. אנו מודים למזכיר המדינה פומפאו ולממשל האמריקאי על ההחלטה החשובה, שמכירה במציאות בשטח לפיה יהודה, שומרון ובקעת הירדן הם חלק בלתי נפרד ממדינת ישראל ושנותנו גב למאבק בארגוני החרם".

מסדרים עם ש"ס שלושה מראשי סיעת ש"ס בכנסת, יו"ר הסיעה ח"כ **מיכאל מלכיאלי**, ח"כ **אוריאל בוס** וח"כ **משה אבוטבול**, הגיעו בסוף השבוע שעבר לביקור בקריית ארבע, בחברון ומערת המכפלה ובהמשך הגיעו להתיישבות הצעירה 'עוד שלם' בכרמי צוף, בליווי ראש מועצת גוש עצינן **שלמה נאמן**, מנכ"ל מועצת יש"ע **יעאל דילמוני** ומנהל הפעילות של פורום ההתיישבות הצעירה **אליהו עטיה**. השלושה שמעו מפי התושבים על האתגרים עימם הם בממדיו ובחמור המחסור במרכיבי ביטחון אשר מסכן את ביטחונם וכן על המחסור בתשתיות החשמל, מים ואינטרנט אשר פוגע באיכות החיים. נאמן, **דילמוני** ו**עטיה** ביקשו להודות לחברי הכנסת על פעילותם למען קידום ההסדרה והעניקו לחברי הכנסת תעודות הוקרה על פועלם למען היישובים. יו"ר סיעת ש"ס

ח"כ **מלכיאלי** אמר: "יש פה אנשי תורה וארץ ישראל ואין ספק שהמשימה של עם ישראל זה להיות חזקים במקומות האלו. זה לא רק לחזק את הקיים אלא האפשרות של תנופה ובניה כדי שאנשים צעירים יבואו לכאן ויחזקו את ההתיישבות". ח"כ **בוס** הוסיף: "בסופו של יום יש פה עשרות אלפי אנשים שנמצאים בסכנה ביטחונית וקיומית ויזימית. לכולם בחר שהמקומות האלו בסופו של דבר יהיו מקומות של קבע. אנחנו כמובן בשלחות של שר הפנים הרב אריה דרעי שההתיישבות קרובה לליבו מקווים שהפרתנות הפרקטיים יימצאו כבר בזמן הקרוב". ח"כ **אבוטבול** אמר: "אני חושב שחובתנו חתונתו לעמוד על כך שהממשלה תאשר בקובח ממשל ההסדרה תוך ניצול חלון ההזדמנות שישנו כעת לחבר את כלם ולהעביר אותם למצב של חוקיות ולאפשר לרבות שחיים כאן לחיות חיים אנושיים". ראש מועצת גוש עצינן **שלמה נאמן** ביקר את חברי הכנסת ואמר: "אנו מברכים את ראשי סיעת ש"ס בכנסת שארץ ישראל יקרה לליבם ומתגייסים למשימה. יחד איתנו אתם מרימים את האלונקה של חיסוק הארץ, חיסוק ההתיישבות וחיסוק התורה בערי יהודה. הדבר ייקח אותנו ואת כל עם ישראל לקומה הבאה".

השר בבית אל השר לנושאים אזרחיים וחברתיים במשרד הביטחון **מיכאל ביטון** הגיע לביקור במועצה המקומית בית אל לסיור מיוחד עם ראש המועצה **שי אלון**. השר **ביטון** ביקר יחד עם ראש המועצה באתר 'חלום יעקב', לאחר מכן, ביקר בשרידי ההתיישבות היהודית בבית אל מלפני 2,500 שנה ובאתר הבנייה של 300 יחידות דיור הסמוך. השר גם שמע סקירה מראש המועצה על 350 יחידות הדיור שאושרו לבנייה, אך עקב הימצאותו של בסיס החטמ"ר על השטח המיועד לבנייה הדבר לא מתאפשר בפועל. ראש מועצת בית אל **שי אלון**: "יש לנו פה רצון עז לפתח את היישוב. יש לנו תב"ע שנכנסה לתוקף של עוד 350 יחידות דיור ושטחי מסחר. צריך למצוא בכל דרך מקור תקציבי להעברת בסיס החטמ"ר למקומו החדש. אנחנו צריכים למצוא את הפתרון כדי שעוד 350 משפחות יגורו כאן ועוד ילדים ישחקו ברחובותיה של בית אל".

עידית ההתיישבות ועדת המשנה של ועדת חוץ וביטחון לענייני התיישבות בראשות ח"כ **דגדגן סער** דנה בהמלצה של המנהל האזרחי לחלף את סקר הקרקעות המסורבל המתקיים כיום ביהודה ושומרון, בהסדר מקרקעין שלא נעשה באזור מאז 1967. להסדר מקרקעין, אם יבוצע, תהיה השלכה דרמטית על סכסכי

קרקעות, הוא יצמצם את האפשרות לפלישה ולהשתלטות על אדמות פלשתיניות מצד אחד ועל אדמות מדינה מצד שני. ראש המועצה האזורית גוש עצינן **שלמה נאמן** שהשתתף בדיון אמר: "הסוגייה של הסדר המקרקעין באזורנו היא העתיד שלנו כאן וכל עוד היא לא מטופלת היא ממררת חיי תושבינו ולא רק את שלהם, אלא גם את של שכנינו הערבים. במצב של היום בתים, שכבר עומדים כ-30 שנים עללים למצוא את עצמם ללא מעמד כשהקרקע נשמטת תחת רגליהם, תרתי משמע, כפי שכבר קרה אצלנו בתקופת ממש עכשיו". עוד אמר **נאמן**: "תזמינת תקופות שנים, כמו בתכנון העיר גבעות, שכל ממשלות ישראל הכירו ורצו בה, אך מכיוון שגורמים שונים מעלים טענות ללא בסיס - הם מונעים מאיתנו לפעול את יכולת התכנון. והשנים עוברות ועוברות ואנו מפסידים אדמות. הדבר הזה פשוט צריך להתרחש ואני חושב שאוצר המדינה הוא הראשון שצריך לרצות את זה ולהיות מעוניין בהשלמת העניין הזה".

מסדרים את הר חברון חברי הכנסת **אריאל קלנר** ו**איתי עטיה** ביקרו בשבוע שעבר במועצה האזורית הר חברון בליווי ראש המועצה **יוחאי דמרי**. חברי הכנסת התרשמו מהצמיחה והתפתחות האזור ונחשפו להיקפי הבנייה הערבית הלא חוקית על אדמות המדינה במורדות מדבר יהודה. כמו כן, ביקרו ביישוב הצעיר עשרהאל ושמועו את סיפורם של מאות משפחות ברחובות הממתנות שנים רבות להסדרה וסובלים ממשנית המוניטרית לקויה באספקת מים, חשמל ותקשורת. **יוחאי דמרי**: "לא נקבל את האפליה החמורה בה נוהגת המדינה, כאשר בונה ומקדמת תשתיות ליישובים הלא מוסדרים נגב, ובאותה השעה יישובים ביהודה ושומרון געיל מעמד דומה אינם זכאים לתשתיות אלטרנטיביות. בשנים האחרונות נאבקנו בכל דרך להסדר את היישובים, מצבם המשפטי פשוט וממתין רק להחלטת ממשלה. תודתי לחברי הכנסת על הביקור החשוב". ח"כ **אריאל קלנר**: "גלינו להפוך את ההישגים המדיניים להישגים בשטח: יש להסיר את כל המכשולים הביוקרטיים והמשפטיים ולהביא להכרת ממשלה ולהסדרת ההתיישבות הצעירה". ח"כ **איתי עטיה**: "אני מודה לראש המועצה **יוחאי דמרי** ולדלדי ח"כ אריאל קלנר על הסיור. הגיע הזמן לפעול למען ההסדרה בהתיישבות ביהודה ושומרון. התושבים הללו ראויים למלא הזכויות כמו כל אזרחי מדינת ישראל. חברי שדולת ארץ ישראל, אנו נפעל לשם כך בכלים הפרלמנטריים שעומדים לרשותנו".

קדיטים: דוברות בנימין | מתוך אתר ערוץ הכנסת